2) ефективної методики навчання студентів розв'язання професійно-орієнтованих графічних задач ЗІТ.

Це зумовлює необхідність у графічній підготовці майбутніх інженерів-будівельників домагатися: глибоких теоретичних знань з низки графічних дисциплін; узагальнених знань про графічну мову передачі технічної інформації; умінь, пов'язаних з процесом проектування, конструювання та виготовлення будівельних об'єктів і виконанням відповідних креслень; умінь використання ЗІТ розв'язання професійно-орієнтованих графічних задач і процесу виконання креслень.

1. Верхола А.П. Дидактические основы оптимизации процесса обучения дисциплинам вуза: дисс. ... докт. пед. наук: 13.00.01 / Арнольд Павлович Верхола. – К., 1989. – 426 с.

2. Дженджула О.М. Теорія і методика графічної підготовки студентів інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів: дис. ... док. пед. наук: 13.00.04 / Дженджула Олена Михайлівна. – Київ, 2007. – 460 с.

3. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии / Б.Ф. Ломов. – М.: Наука, 1984. – 444 с.

4. Козяр М.М. Методичне забезпечення графічної підготовки спеціаліста у вищому закладі освіти (на прикладі немашинобудівних спеціальнос-тей): дис. … канд. пед. наук.: 13.00.01 / Козяр Микола Миколайович. – К., 2000. – 200 с.

5. Піскунова С.А. Дисертаційні дослідження „компетентності" / С.А. Піскунова // Модернізація вищої освіти в Україні: проблеми і перспективи. Ч.1: Збірник наукових статей. – Харків: Основи, 2008. – С. 180 – 190.

6. Райковська Г.О. Розвиток технічного мислення студентів у процесі вивчення креслення: дис. … канд. пед. наук: 13.00.02 / Райковська Галина Олексіївна. – К., 2003. – 219 с.: іл.

7. Сидоренко В.К. Інтеграція трудового навчання і креслення як засіб розвитку технічних здібностей школярів: дис.… докт. пед. наук: 13.00.01 / В.К. Сидоренко. – К., 1995. – 350 с.

Стаття надійшла до редакції 08.09.2010

УДК 37:159.922.1:[614.8]

Сергій Пилипенко, *старший викладач кафедри технологій та інтелектуальної власності Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

СТАТЕВЕ ВИХОВАННЯ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Стаття розкриває сучасний стан і проблеми статевого виховання молоді. Наголошує на необхідності виховання моральних цінностей починаючи з раннього підліткового віку, а також надання належного рівня знань та вмінь із запобігання та профілактики ВІЛ/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом з метою збереження репродуктивного здоров'я.

Ключові слова: *статеве виховання, статева свідомість, венеричні захворювання.*

Статья раскрывает современное состояние и проблемы полового воспитания молодежи. Отмечает необходимость воспитания моральных ценностей, начиная с раннего подросткового возраста, а также предоставления надлежащего уровня знаний и умений из предотвращения и профилактики ВИЧ/СПИДа и болезней, которые передаются половым путем с целью сохранения репродуктивного здоровья.

Ключевые слова: *половое воспитание, половое сознание, венерические заболевания.*

The article exposes the modern state and problems of sexual education of young people. Marks the necessity of education of moral values, beginning from early teens, and also grant of the proper level of knowledge and abilities from prevention and prophylaxis of HIV/of AIDS and illnesses which are passed by a sexual way with the purpose of maintenance of reproductive health.

Key words: *sexual education, sexual consciousness, venereal diseases.*

Постановка проблеми. Потреба у поліпшенні статевого виховання учнівської молоді у сучасній школі зумовлена прискореним статевим розвитком школярів (акселерація), недостатнім рівнем обізнаності неповнолітніх у статевій сфері, отриманням ними інформації з цього питання (нерідко перекрученої, вульгарної) переважно на вулиці, статевою розпустою, проституцією та злочинністю на статевому ґрунті. Значний вплив на свідомість молоді справляє порнографія, кіно- та телепродукція на сексуальну тематику. На жаль, нинішній соціум спотворений відкритістю та аморальністю статевих стосунків, що пропагуються з усіх джерел масової інформації, нація "підкошена" знеціненням високих морально-

© С. Пилипенко, 2010

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

людських норм. Звідси, безладні статеві стосунки, зневажливе ставлення до жінки, статева розбещеність, одностатеві зв'язки, підліткова злочинність, алкоголізм та величезна кількість венеричних захворювань.

У часи розвиненого соціалізму в поширенні венеричних захворювань у капіталістичних країнах звинувачували бідність, проституцію, наркоманію, безробіття, жахливі соціальні умови. Сьогодні те ж саме можна спроектувати на більшість пострадянських країн. Суспільство, принаймні частина його, пожинає плоди "сексуальної революції", яку трактували як розпусту, вседозволеність та свободу інтимних стосунків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед захворювань, що передаються статевим шляхом, найпоширеніші такі: гонорея; педикульоз або лобкові воші; трихомоноз; цитомегаловірус; генітальний герпес; вірус папіломи людини (ВПЛ); кандидоз; хламідіоз; сифіліс; контагіозний молюск; мікоплазмоз; м'який шанкр або шанкроїд; уреплазмоз. Звичайно, це далеко не весь список венеричних захворювань.

Рівень захворюваності, на ці сексуально-трансмісивні інфекції в Україні зростає, що, за свідченнями спеціалістів, серйозно загрожує самому існуванню нації.

Із виходом на авансцену ВІЛ/СНІДу, навіть сифіліс, у суспільній свідомості перетворився на "квіточки", хоча кількість хворих за останні десять років зросла в 40 разів. У першому півріччі нинішнього року, за офіційними даними, в Україні виявлено майже 30 тисяч осіб, хворих на сифіліс, із них – понад 2 тис. вагітних жінок [3, 27; 4, 14; 5, 34].

Згідно зі статистикою, венеричні хвороби насуваються з невідворотністю та стрімкістю епідемії.

Хворіють люди різних поколінь і професій. Особливо турбує захворюваність серед підлітків. Це соціально неадаптовані громадяни, в тому числі наркомани, та ті, що зловживають алкоголем. Сексуальній нерозбірливості і зараженню венеричними хворобами сприяє легковажне ставлення до статевого життя. Це, безсумнівно, серйозний наслідок промахів у статевому вихованні юнаків і дівчат: нерозбірливість у виборі статевого партнера, випадкові зустрічі, часто в стані сп'яніння. Відомо, що саме в нетверезому стані послаблюється діяльність тих областей головного мозку, які "тримають у вузді" інстинктивні спонукання людини. У результаті відкидаються такі моральні цінності, як вірність, честь, шанобливе ставлення до жінки.

У поширенні венеричних хвороб провідну роль відіграють випадкові зустрічі. Чоловіки менш вибагливі, ніж жінки, у виборі статевого партнера, тому вони заражаються у два рази частіше, ніж жінки. Саме чоловіки, як правило, "приносять" інфекцію в сім'ю.

Венеричні захворювання – це особлива група інфекційних (заразних) хвороб, які передаються переважно статевим шляхом, на них хворіють однаковою мірою як чоловіки так і жінки. На відміну від звичайних інфекційних захворювань венеричні хвороби не залишають після себе імунітету, і при повторному зараженні хвороба розвивається знову. При венеричних хворобах видужання не настає само по собі; без медичної допомоги людина не може позбутися такої хвороби і хворіє на неї все життя [1, 8; 2, 9].

У медицині вважається, що самі венеричні захворювання не представляють такої сильної небезпеки, як ускладнення, які вони приносять. Так до простатиту в чоловіків можуть привести такі захворювання, як: мікоплазмоз, уреаплазмоз, хламідіоз. Ці ж захворювання провокують у жінок запалення придатків і матки.

Серед хвороб, що передаються статевим шляхом, сьогодні все помітніша тенденція зростання випадків хламідіозу. За деякими оцінками, хламідіями інфіковано 12 – 15% населення.

Діагностувати хламідіоз досить складно, оскільки збудник цієї хвороби "живе" (і в цьому він схожий на вірус СНІДу) всередині клітини. Небезпека полягає в тому, що у більшості випадків інфекція занепокоєння не викликає до того часу, аж поки не виявляються серйозні ускладнення (до безплідності включно). Дешеві тест-системи, що пропонуються деякими приватними клініками, не завжди дозволяють встановити точний діагноз. А позбутися ускладненої хламідійної інфекції можна лише у спеціалізованих медзакладах, де лікування триває не менше трьох тижнів з обов'язковим контролем через 2,5 – 3 місяці.

Вірус папіломи сприяє розвитку в жінок раку піхви, вульви, шийки матки, у чоловіків – раку статевого органу. Вірус простого герпесу може заразити плід вагітної жінки. Жіноче безпліддя викликає молочник, вірусні інфекції в маткових трубах.

Збільшилась кількість хворих пізніми формами венеричних захворювань. Причин цього безліч – доступність будь-яких ліків у аптеках, самолікування, низька культура статевих стосунків, слабкість інституту сім'ї. Нерідко пацієнти не доліковуються в приватних клініках

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

або потрапляють до рук ділків від медицини. Своєчасне виявлення та кваліфіковане лікування раніше забезпечувала відпрацьована роками система меддопомоги. Але колишні механізми у нових соціально-економічних умовах себе вичерпали, а створити не менш надійні – досі не вдалося.

Для венеричних хвороб характерне зараження тільки за умов такого тісного контакту, яким є статевий, а також контакту побутового (спільне використання одними й тими самими предметами вжитку: рушник, посуд, мило, зубна щітка тощо). Отож, заразиться людина венеричною хворобою чи ні? Прямо залежить від її поведінки, а за умови правильної поведінки ймовірність захворювання дорівнює нулеві. Велику роль відіграє у боротьбі з цими хворобами виховання: щоб не заразитися треба знати як і чому ці хвороби виникають і поширюються [4, 23; 5, 18].

Метою даної статті є ще одна спроба довести, що погіршення ситуації з поширенням СНІДу та захворювань які передаються статевим шляхом можна пов'язати, значною мірою, з недостатнім рівнем або повною відсутністю статевого виховання молоді в середніх школах, профтехучилищах, технікумах і ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Результати тривалих спостережень за підлітковими стосунками та експрес-опитувань учнів 10 – 11 класів ЗОШ та технікумів засвідчили молодь спотворено, вульгарно, однобоко сприймають аксіологічну суть міжстатевих стосунків, а такі якості особистості як: сором'язливість, турбота і повага до осіб протилежної статі, вірність, м'якість не мають важливого значення для них.

Проведене дослідження показало, що на час опитування 92 % хлопців і 76% дівчат вже мали досвід статевого життя.

Причому, вперше вступили у статеві зносини дівчата у 15 років – 20%, у 16 років – 35 %, у 17 років – 20 %, у 18 років – 4 %; юнаки: у 14 років – 18 %, у 15 років – 14 %, у 16 років – 20 %, у 17 років – 4 %.

Які ж мотиви при цьому домінують? У дівчат: любов – 40%, інтерес – 12%, пристрасть – 9%, не відставати від інших – 7 %; у юнаків – отримання насолоди – 45%, заради розваги – 27%, для накопичення досвіду – 14%, любов – 4%.

Більшість респондентів 60% дівчат і 74% хлопців висловили позитивне ставлення до "вільного" кохання і лише 20% студентів засудили його.

Позитивно оцінюють пробний шлюб 87% дівчат і 60 % юнаків.

З відповідей можна зробити висновок, що як правило, перші статеві контакти, відбуваються у нетверезому стані, на вечірках.

Не дивлячись на велику кількість інформації, молодь мало обізнана з особливостями венеричних захворювань, не знає шкідливих наслідків переривання вагітності.

Ці висновки свідчать про зміщення пріоритетів підлітків на спотворені уявлення про сенс людського буття, які провокують соціальну пасивність молоді, прагнення зорієнтуватися на власних егоїстичних, міщанських потребах. Це явище стало сигналом до дій і свідченням того, що вчителі та батьки мало часу відводять на статеву освіту підлітків.

Протягом двох місяців ми тісно співпрацювали зі студентами Полтавського нафтового геологорозвідувального технікуму, в якому проводили анкетування. У своїй роботі ми проводили лекції на такі теми : "Статева освіта в родині", "Венеричні захворювання", "Засоби контрацепції". Частими були зустрічі з лікарями – венерологом, психіатром, психологом, юристом. Уже через місяць ми помітили значні зрушення у свідомості підлітків та їх взаємовідносинах: зникло зверхнє, єхидне, насмішкувате ставлення до поставленої проблеми, учні без сміху, не червоніючи, активно задавали змістовні запитання, прокинувся здоровий інтерес до аналізу певних явищ і негараздів у питаннях гігієни шлюбу, статевих відносин і т. ін. Ми помітили появу теплих і дружніх стосунків між хлопцями й дівчатами, а це свідчить про те, що, проводячи формуючий експеримент, ми опосередковано згуртували юнаків та дівчат. Провівши повторне анкетування, ми дійшли вражаючих висновків: студенти показали високий рівень сформованості правильних уявлень про власні соціальні ролі і соціальні ролі представників іншої статі, продемонстрували свідомий гуманістичний тип відносин, заснований на взаємній повазі, довірі, терпимості, чуйності.

Отже, описана ситуація засвідчила, що негативні сторони статевого виховання підлітків пояснюються не відсутністю інтересу юнаків і дівчат до даної проблеми, а, першою чергою, – відсутністю правильного, вчасного і коректного виховного впливу з боку батьків, учителів, вихователів.

Дослідження та аналіз проблеми статевого виховання підлітків укотре довело, що досягти позитивних зрушень і змін на шляху формування повноцінної особистості можливо за умови інтегрованої, узгодженої співпраці шкільного психолога, лікаря-венеролога, вчителів-предметників, батьків і, звичайно, самих підлітків.

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com

Висновки. Особливо інтенсивно виховну роботу потрібно проводити в підлітковому віці, коли дівчата статево дозрівають швидше, що породжує розрив у взаєминах хлопців і дівчат, який може позначитись на їх подальшому ставленні до протилежної статі. Акселерація прискорила психосоціальний розвиток, а рання статева зрілість означає і раннє пробудження сексуальних інтересів, еротичних переживань. Підліткова сексуальність має свої особливості: інтенсивність статевого потягу; ранній початок статевого життя; сексуальна активність має характер експериментування, відрізняється ігноруванням небезпеки; невідповідність необмеженої еротичної фантазії та обмежених можливостей її реалізації; сексуальність ізольована від почуття любові.

Великий вплив на статеву поведінку підлітків здійснюють соціокультурні чинники. Переорієнтація в останні роки громадської думки щодо норм сексуальної поведінки свідчить про лібералізацію статевої моралі, певною мірою моральну легалізацію невпорядкованих статевих зв'язків, проституції (звичайними і доступними стали еротичні шоу, порнографія, еротичні фільми тощо). За низької статевої культури, сексуальної неграмотності це, призводить до духовної деградації молоді, поширення венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції, зростання кількості абортів, що загрожує здоров'ю, а іноді життю людини.

1. Медична енциклопедія. – Том І. – М., 1986. – 480 с.
2. Словник-довідник з медицини. – К., 2000. – 385 с.
3. Собчак В., Галникіна С. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом. – Тернопіль, 2001. – 180 с.
4. Хоменко Я.С. Хвороби XX століття. – К., 1999. – 180 с.
5. Якименко В.І. Хвороби поведінки. – К., 1996. – 120 с.

Стаття надійшла до редакції 27.10.2010

УДК 7.011.2:373.67

Людмила Шаповал, *викладач кафедри українського декоративно-прикладного та графічного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди*

ЕСТЕТИЧНЕ СПРИЙНЯТТЯ ЕТНОМИСТЕЦТВА ЯК ПРОФЕСІЙНА ЯКІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА (МЕНТАЛЬНИЙ АСПЕКТ)

У статті зроблена спроба розкрити особливості ментального аспекту естетичного сприйняття етномистецтва як професійної якості вчителя образотворчого мистецтва. Позначені також параметри ментального аспекту естетичного сприйняття етномистецтва як професійної якості вчителя образотворчого мистецтва на сучасному етапі приєднання України до Болонського процесу.

Ключовы слова: *етномистецтво, ментальний аспект, естетичне сприйняття.*

Эстетическое восприятие этноискусства как профессиональное качество учителя изобразительного искусства. В статье предпринята попытка раскрыть особенности ментального аспекта эстетического восприятия этноискусства как профессионального качества учителя изобразительного искусства. Обозначены также параметры ментального аспекта естетического восприятия етноискусства как профессионального качества учителя изобразительного искусства на современном етапе присоединения Украины к Болонскому процессу.

Ключевые слова: *этноискусство, ментальный аспект, эстетическое восприятие.*

Aesthetical perseption of ethnic art as professional quality of a creative art teacher (mental aspect). In shis article the attempt to disclose the peculiarities of mental aspect of aesthetical perseption of etnic art as professional quality of a creative art teacher is made, Ihe parameters of mental aspect of aesthetical perception of ethnic art as professional quality of a creative art teacher on the modern stage of joining of Ukraine to the Bolon process are also designated.

Key words: *ethnic art, mental aspect, aesthetical perception.*

Вступ. Нині, коли Україна переживає радикальні соціальні і культурні перетворення, на сучасному етапі приєднання України до Болонського процесу, в умовах розбудови української держави і подальшого розвитку незалежності України реальною методологічною основою національної системи освіти як соціального явища є ідеологія державотворення, зорієнтована на загальнолюдські та національно-культурні цінності. Наприклад, Державна Національна програма "Освіта" (Україна XXI століття) визначає головну мету

© Л. Шаповал, 2010

This document was created using SOLID CONVERTER PDF To remove this message, purchase the product at www.SolidDocuments.com